

LIFE AQPOM

Mazā ērgļa

aizsardzības
nodrošināšana
Latvijā

Projekta pārskats

RUCKA

PAR PROJEKTU

LIFE+ projekts LIFE13NAT/LV/001078 "Mazā ērgļa aizsardzības nodrošināšana Latvijā (LIFE AQPOM)"
Projekta norises laiks: 2016. gada 1. augusts – 2021. gada 30. septembris.

Projekta īstenotāji:

Latvijas Dabas fonds www.ldf.lv
Latvijas Ornitoloģijas biedrība www.lob.lv
Ruckas mākslas fonds www.rucka.lv
SIA "Tīravoti"

Projekta budžets:

2 229 719 EUR
LIFE programmas finansējums: 1 566 496 EUR
Līdzfinansējums no Latvijas valsts budžeta caur
Latvijas vides aizsardzības fonda administrāciju: 254 328 EUR
Partneru līdzfinansējums: 408 895 EUR

KONTAKTI:

Latvijas Dabas fonds
Projekta vadītājs Jānis Kuze
janis.kuze@ldf.lv
67830999
Blaumaņa iela 32-8, Rīga LV 1011

www.mazaiserglis.lv

Šis projekta pārskats ir sagatavots ar Eiropas Komisijas LIFE programmas un Valsts Reģionālās Attīstības aģentūras finansiālu atbalstu projekta "Mazā ērgļa aizsardzības nodrošināšana Latvijā" LIFE13 NAT/LV/001078 ietvaros. Par tajā iekļauto informāciju ir atbildīgi projekta īstenotāji un tā neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli.

IEVADS

Latvijā ligzdo aptuveni trešā daļa no visiem Eiropas Savienības mazajiem ērgļiem (*Clanga pomarina*) un gandrīz piektā daļa no visas pasaules mazo ērgļu populācijas. Taču kopš 1990. gadu beigām šo aizsargājamo putnu skaitam ir bijusi tendence samazināties — tas sarucis par aptuveni 15%. Ja mazo ērgļu skaits sarūk Latvijā, tas apdraud sugas pastāvēšanu visas Eiropas mērogā. Galvenie iemesli — lauksaimniecības un mežsaimniecības intensitāte pieaug, līdz ar to iet mazumā mazajam ērglim piemērotas barošanās un ligzdošanas vietas.

Jānis Kuze, projekta vadītājs: “Mazā ērgļa aizsardzības projekts bija iecerēts un izlolots vairāk nekā 10 gadu garumā, jo jau kādu laiku apzinājāmies problēmas, kas saistītas ar izklaidus ligzdojošu sugu aizsardzību Latvijā. Tā kā pie mums dzīvo liela daļa visas Eiropas mazo ērgļu, mēs esam atbildīgi par šo sugu Eiropas mērogā. Mūsu projekts ir paveicis lielu darbu mazo ērgļu aizsardzības uzlabošanā, kā arī izgaismojis plašākus dabas aizsardzības izaicinājumus Latvijā — mēs ceram, ka arī to risināšanai esam devuši savu ieguldījumu.”

Nedēļu vecs mazā ērgļa mazulis.
Foto: Ģirts Straziņš, LDF

MAZAIS ĒRGLIS LATVIJĀ

Latvijā ligzdojošo
mazo ērgļu skaits:
4000 pāri

Aptuveni **1/3**
no Eiropas Savienības
populācijas

Latvijā, Kujas dabas parkā
reģistrēts vēsturiski
lielākais mazo ērgļu
ligzdošanas blīvums pasaulē –
33 pāri uz 100 km²

Vidēja auguma plēsējputns

- Pļavu un mežmalu putns, visbiežāk redzams, medijot pļavās vai sēžot paaugstinājumos to tuvumā
- Aizsargājama putnu suga

Brūns spalvu tērps

Līdz pat pirkstiem
apspalvotas kājas

Planējot spārnus tur taisni,
ar mazliet lejup noliektiem “pirkstiem”

PROJEKTA MĒRĶI

Projekta virsmērķis:

Uzlabot mazā ērgļa aizsardzības stāvokli Latvijā — vienā no nozīmīgākajām teritorijām šīs sugas ligzdošanas areālā Eiropā.

Galvenais apdraudējums mazajam ērglim Latvijā ir piemērotu ligzdošanas vietu izzušana, kā arī kvalitatīvu un pieejamu barošanās vietu samazināšanās. Tāpēc projekts strādāja divos pamata virzienos:

- mazā ērgļa ligzdošanas vietu aizsardzība,
- mazajam ērglim piemērotu barošanās vietu atjaunošana.

PROJEKTA KONKRĒTIE MĒRĶI

**Atjaunot mazā ērgļa
Sugas aizsardzības plānu**

**Palielināt mazo ērgļu populācijas
daļu, kas ir aizsargāta,
par 12,5% jeb 500 pāriem, tā panākot,
ka tiek aizsargāti vismaz 22,5%
Latvijas mazo ērgļu ligzdošanas vietu**

**Palielināt jau zināmo
mazā ērgļa ligzdu izturību –
nostiprināt ligzdas,
kā arī veidot mākslīgās ligzdas**

**Atjaunot mazā ērgļa barošanās
biotopus dabas parkā “Kuja”
30 ha platībā un dabas lieguma
“Lubāna mitrājs” Grīvu salā,
izveidojot ganības 260 ha platībā**

**Izglītot galvenās iesaistītās
puses par mazā ērgļa
barošanās un ligzdošanas
vietu aizsardzību**

**Veidot izpratni par
mazā ērgļa aizsardzību
plašākā sabiedrībā**

PROJEKTA TERITORIJAS

📍 **Natura 2000 teritorija Kujas dabas parks**

Mozaīkveida ainava, kurā mijas meži un daudzveidīgi zālāji un sastopama izcila putnu daudzveidība.

📍 **Natura 2000 teritorija Grīvu sala dabas liegumā “Lubāna mitrājs”**

500 ha liels purvu un mežu ieskauts pļavu masīvs dabas lieguma “Lubāna mitrājs” ziemeļu daļā, kurā sastopami vērtīgi, taču nepietiekoši apsaimniekoti pļavu biotopi.

Kujas dabas parka atjaunojamās teritorijas pirms projekta darbu uzsākšanas.
Foto: Maija Medne

Skats uz Grīvu salu projekta laikā.
Foto: Jānis Ķuze, LDF

Dzērves Grīvu salā.
Foto no filmas “Mazie ērgļi Latvijā”

PROJEKTA REZULTĀTI

Sugas aizsardzības plāna atjaunošana

Latvijā pirmais mazā ērgļa sugas aizsardzības plāns tika sagatavots 2000. gadā, taču tas netika oficiāli apstiprināts. Projekta ietvaros, izmantojot jaunāko informāciju par sugas izplatību, aizsardzību un ekoloģiju, plāns tika atjaunots, apspriests ar ieinteresētajām pusēm un 2020. gada janvārī apstiprināts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā. Plānu izstrādāja pieredzes bagātākais mazo ērgļu eksperts Latvijā, starptautiski pazīstams ērgļu pētnieks Dr. Uģis Bergmanis. Jaunajā plānā nosprausti galvenie mazā ērgļa sugas aizsardzības mērķi: saglabāt populāciju aptuveni 4000 pāru robežās; veicināt stabilas ligzdošanas sekmes, kā arī nodrošināt sugas ligzdošanu visās ligzdošanai piemērotajās Latvijas daļās, nepieļaujot pašreiz apdzīvoto teritoriju pārveidošanu ligzdošanai nepiemērotā stāvoklī.

Plāns pieejams: http://bit.ly/LSE_SAP

Mazā ērgļa ligzdvietau inventarizācija

Ligzdu vietu inventarizācija bija būtisks priekšnosacījums mazā ērgļa aizsardzības plānošanai. Tāpēc eksperti pirmos četrus projekta gadus vasaras sezonā devās meklēt līdz šim nezināmas un neaizsargātas mazo ērgļu ligzdas visā Latvijā. Eksperti arī izvērtējuši ligzdu stabilitāti, lai izlemtu, kuras no tām nepieciešams nostiprināt. Nākamais solis pēc ligzdvietau uzskaites — mikroliegumu pieteikumu gatavošana ligzdu aizsardzības nodrošināšanai.

Projekta četru gadu darbības laikā visā Latvijā atrastas **543** jaunas mazo ērgļu ligzdas. 31% no ligzdām atrodas valsts mežos, 69% — citu īpašnieku (galvenokārt privātos) mežos.

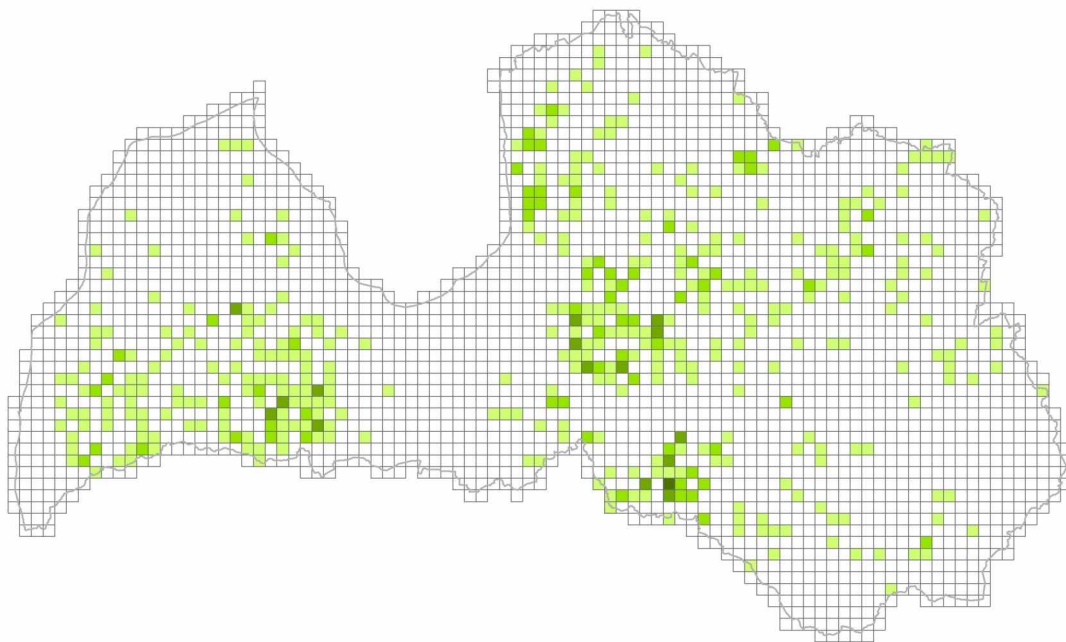

ATRASTAS 543 MAZO ĒRĢĻU LIGZDAS

10% no projekta laikā atrastajām ligzdām bija mežsaimniecības ietekmes skartas, vai arī ietekme bija sagaidāma tuvākajā laikā – ligzdas tuvumā tika veikta mežizstrāde, tai skaitā ligzdošanas sezonas laikā, vai arī audze bija sagatavota mežizstrādei, nerēķinoties ar mazo ērģļu klātbūtni.

PROJEKTA LAIKĀ LATVIJĀ ATRASTĀS MAZO ĒRĢĻU LIGZDAS

- 1
- 2
- 3
- 4

Ligzdu skaits 5x5 km kvadrātā.

MAZĀ ĒRĢĻA LIGZDVIETU AIZSARDZĪBA

468

Izveidoti mikroliegumi

Sagatavoti un iesniegti

526 mikroliegumu
pieteikumi

3277,64 ha

Kopējā mikroliegumu
teritorija

Kopējā buferzonu platība

20 508,92 ha

50

Uzbūvētas

mākslīgās ligzdas

Jānis Kuze ligzdu apsekošanas laikā.
Foto no filmas "Mazie ērģļi Latvijā"

Pētījuma rezultāti apstiprina, ka mikroliegumi, kuros ir pieaugušas mežaudzes, kas atrodas tuvu meža malām un kurus ietver lielākas buferzonas, ir atbilstošākais instruments mazā ērģļa aizsardzībai ilgtermiņā, turklāt uzsvars ir jāliek uz teritorijas, nevis ligzdas vietas aizsardzību.*

*Avots: Projekta ietvaros izstrādātā publikācija: Uģis Bergmanis et al "Nest site selection and turnover patterns in support of conservation decisions: Case study of the lesser spotted eagle in the core area of its global population", publicēta žurnālā "Forest Ecology and Management", 2019.

ATJAUNOŠANAS DARBI

Natura 2000 teritorijā dabas parkā “Kuja”

Dabas parks “Kuja”, kas atrodas Madonas novadā, ir īpašs ar izcilo putnu sugu daudzveidību — mozaīkveida ainavā, kurā mijas meži un lauksaimniecības zemes, var sastapt 32 aizsargājamo putnu sugas. Mazais ērglis ir nozīmīgākā no tām. Tieši Kujas dabas parkā konstatēts vēsturiski augstākais mazā ērgļa ligzdošanas blīvums ne tikai Latvijā, bet visā sugas izplatības areālā — 33 pāri uz 100 kvadrātkilometriem (2000. gadā).

Tādām teritorijām kā Kujas dabas parks ir īpaši nepieciešama apsaimniekošana, kas nodrošina arī dabas intereses. Projekta “Mazā ērgļa aizsardzības nodrošināšana Latvijā” ietvaros Kujā **30 ha** platībā **četrās dažādās teritorijās** sadarbībā ar privātajiem zemes īpašniekiem un a/s “Latvijas valsts meži” atjaunoti dabiskie zālāji, lai izveidotu mazajam ērglim piemērotas barošanās vietas. Šajās teritorijās atrodas zālāji, kas atbilst Eiropas Savienības nozīmes biotopiem, taču pļavas bija pamestas — aizaugušas ar krūmiem, tāpēc nebija piemērotas mazā ērgļa barošanās vajadzībām. Projekta laikā šeit ir izcirsti krūmi, notikusi krūmu celmu un ciņu frēzēšana.

Skats uz Kujas dabas parku no putna lidojuma.
Foto no filmas “Mazie ērgļi Latvijā”.

Maija Medne, projekta zālāju eksperte: “Pēc atjaunošanas Kujā ir redzamas izmaiņas — vietās, ko iepriekš klāja blīvi krūmi, tagad sāk veidoties zālāja veģetācija un mazā ērgļa barošanās vajadzībām pieejamas lielākas platības. Parādās dabisko pļavu biotopiem raksturīgie augi — dažādi grīšļi, parastā vīgriete, parastā ciņusmilga, pļavas bitene, zeltainā gundega un Kujas pļavām raksturīgā zilā kāpnīte. Zemes īpašnieki atjaunotajās vietās var ganīt lopus un vākt sienu visā pļavas platībā.”

Jānis Kuze, projekta vadītājs: “Mazais ērglis atjaunotās zālāju teritorijas jau novērtē, to klātbūtne konstatēta visās vietās, kurās veikta apsaimniekošana. Ar zālāju atjaunošanu mēs šo izcilo mazo ērgļu teritoriju esam padarījuši tiem vēl mazliet piemērotāku.”

ATJAUNOTI DABISKIE ZĀLĀJI: 30 ha

6530*

ES nozīmes biotops

4 ha

Parkveida pļavas

6410

ES nozīmes biotops

6 ha

Mitri zālāji periodiski
izzūstošās augsnēs

6450

ES nozīmes biotops

17 ha

Palieņu zālāji

6270*

ES nozīmes biotops

3 ha

Sugām bagātas
ganības un ganītas
pļavas

Kujas dabas parkam raksturīgā
zilā kāpnīte
(*Polemonium caeruleum*).
Foto: Maija Medne

Krūmu ciršana Kujas dabas parkā 2020. gadā.
Foto: Maija Medne.

ATJAUNOŠANAS DARBI

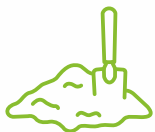
Grīvu salā Lubāna mitrājā

Grīvu salas teritorijā saimnieko projekta partneris SIA “Tīravoti” — bioloģisko gaļas lopu audzētājs. Saimnieka Ivara Silkāna vadībā šeit notika vērienīgi biotopu atjaunošanas darbi, lai izveidotu mazajam ērglim piemērotus barošanās biotopus. Grīvu sala ir plašs purvu un mežu ieskauts pļavu masīvs dabas lieguma “Lubāna mitrājs” ziemeļu daļā 500 hektāru platībā. Padomju gados liela daļa pļavu tika meliorēta, lai palielinātu to ražību — meliorācijas grāvji izrakti ik pēc 50-100 metriem. Pēdējo trīsdesmit gadu laikā tie bija aizauguši ar kokiem un krūmiem, aizaugušas arī daļa pļavu. Grīvu salā sastopamie vērtīgie Eiropas Savienības nozīmes pļavu biotopi ilgstoši netika apsaimniekoti, dabas daudzveidība mazinājās. Teritorija turklāt bija grūti pieejama, kas vēl vairāk apgrūtināja saimniekošanu tajā.

Projekta īstenošanas laikā Grīvu sala ir mainījies — tajā atgriezies dabas daudzveidība un saimnieciska rosība. Lai tas varētu notikt, vispirms atjaunots piebraucamais ceļš. Tam sekoja Grīvu salas dabiskā palienes ūdens režīma atjaunošana — meliorācijas grāvju aizrakšana. Ar projekta atbalstu ir papildināts gaļas lopu ganāmpulks un izveidotas ganības.

Grīvu sala no putna lidojuma.
Foto no filmas “Mazie ērgļi Latvijā”.

Aizrakti
30 km
meliorācijas grāvju

Atjaunoti
2 km
ceļa

Izveidotas
10
mākslīgas mitrzemes —
mazi dīķīši abiniekiem

57 ha
Atjaunoti
dabiskie zālāji

legādāti
80
Šarolē liellopi

13 ha
ES nozīmes biotops:
Parkveida pļavas

44 ha
ES nozīmes biotops:
Palieņu zālāji

Projektā paveiktais nodrošinājis to, ka atjaunotās teritorijas ir piemērotas pļaušanai un noganīšanai, līdz ar to tās kļūs par piemērotām barošanās vietām mazajam ērglim un ligzdošanas vietām daudziem citiem putniem — ķīvītei, ķikutam, griezei. Mazās mitrzemes ir jaunas nārsta vietas abiniekiem, kā arī barošanās vietas putniem un dzirdīšanas vietas ganību lopiem. Daļa no palieņu zālājiem tika atjaunoti aizbērtajās grāvju trasēs, un šīs platības šobrīd ir atgriezušās lauksaimniecības zemju aprītē. Zālajos samazinājies ekspansīvo sugu un nezāļu, piemēram, tīruma usnes, lielās nātres un cirtainā dzelzšņa īpatsvars, tā vietā arvien vairāk sastopami palieņu zālājiem raksturīgie augi: dažādi grīšļi, parastā vīgrieze, parastā zeltene, parastā ciņusmilga, garlapu veronika, parastā skarene, dūkstu madara. Grīvu salas zālajos sastopamas dabisku zālāju indikatoraugus — zeltainā gundega un ziemeļu madara, kā arī īpaši aizsargājamā suga — mānīgā knīdija.

Ivars Silkāns, SIA “Tīravoti” vadītājs: “Ar biotopu atjaunošanu esam nodarbojušies jau iepriekš, taču pirms projekta apgūt un labiekārtot Grīvu salas teritoriju bija praktiski neiespējami. Kopš sadarbības uzsākšanas šeit ir redzami uzlabojusies saimnieciskā darbība — esam kļuvuši krietni rosīgāki. Tagad ir sakārtoti ceļi, atjaunotas pļavas, izveidota ganību infrastruktūra. Mums ir arī papildināts ganāmpulks, ar ko ļoti lepojamies. Tehnikas iegāde, kas ir viens no projekta ieguvumiem, beidzot ļāva īstenot saimniecisko darbību vietā, kas izskatījās bezcerīgi.”

Jānis Ūze, projekta vadītājs: “Projekta centrā ir mazais ērglis un tam piemērotu barošanās teritoriju nodrošināšana. Grīvu salas piemērs rāda, kā veicot dabas atjaunošanas darbus, kas mērķēti vienai sugai, mēs īstenojam veselu pasākumu kompleksu, pēc būtības — atjaunojam ekosistēmu, kas dod labumu gan dabas daudzveidībai, gan saimnieciskajai darbībai. Tagad šeit ir skaistas, dabas ziņā daudzveidīgas pļavas, kurās veiksmīgi var ganīt gaļas lopus un attīstīt lauku uzņēmējdarbību.”

Aizbērtie meliorācijas grāvji un izveidotās mini mitrzesmes Grīvu salā.

Foto: Jānis Ūze, LDF

Grīvu salā sastopamā īpaši aizsargājamā suga – mānīgā knidija (*Cnidium dubium*)
Foto: no LDF arhīva

PROJEKTA IETEKME UZ DABAS AIZSARDZĪBAS POLITIKU LATVIJĀ

Projekts “Mazā ērgļa aizsardzības nodrošināšana Latvijā” izgaismojis vairākas sistēmiskas dabas aizsardzības problēmas Latvijā, kas skar ne tikai mazā ērgļa aizsardzību.

10% ligzdu skar mežizstrādes ietekme

Latvijas Dabas fonda un Latvijas Ornitoloģijas biedrības eksperti projekta gaitā, veicot ligzdvietau inventarizāciju, ir konstatējuši, ka katru gadu apmēram 10% no jaunatklātajām un neaizsargātajām ligzdām ir ietekmējusi saimnieciskā darbība, daudzos gadījumos iznīcinot dzīvotnes. Tie ir gadījumi, kad ligzdas tiešā tuvumā notiek mežizstrāde vai arī ligzdas apkārtnē ir sagatavota mežizstrādei, nerēķinoties ar šī aizsargājamā putna klātbūtni.

Šie gadījumi norāda, ka Latvijā pastāv sistēmiska rakstura nepilnības izklaidus ligzdojošo putnu sugu aizsardzības nodrošināšanā, un tādējādi Latvija nepilda ES direktīvas 2009/147/EK Par savvaļas putnu aizsardzību un Latvijas Republikas Sugu un biotopu aizsardzības likumā paredzētās prasības. Problēmas būtība ir tajā, ka Latvijā nav izveidoti mehānismi, kas liktu apzināt dabas vērtības mežos pirms ciršanas uzsākšanas, tāpat kā meža inventarizācijas laikā tiek vērtētas saimnieciskās vērtības. Projekta laikā apkopotus datus par iznīcinātajām ligzdām Latvijas Dabas fonds un Latvijas Ornitoloģijas biedrība ir nodevuši Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai un Zemkopības ministrijai. Nesekojoš rīcībai no institūciju puses, Latvijas Dabas fonds ir sagatavojis un iesniedzis sūdzību Eiropas Komisijai par Putnu direktīvas pārkāpumu.¹

¹ Sūdzība sagatavota, izmantojot LIFE AQPOM projekta datus, taču tās sagatavošana notika atsevišķa, ar šo nesaistīta, projekta ietvaros.

Mežizstrāde mazā ērgļa ligzdas tuvumā.
Foto: projekts LIFE AQPOM

Kompensācijas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem mikroliegumos nav adekvātas

Mazā ērgļa ligzdošanas vietu aizsardzībai paredzēto mikroliegumu pieteikšana radīja asu reakciju no meža īpašnieku pārstāvošo organizāciju puses – galvenie iebildumi bija par to, ka privātie meža īpašnieki nesaņem adekvātas kompensācijas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem mikroliegumu teritorijās, kā arī par mikrolieguma izveidošanas procesu, kurā īpašnieki netiekot pietiekami iesaistīti. Latvijas Dabas fonds pievienojās viedoklim, ka kompensāciju sistēmā ir nepieciešamas izmaiņas, un rosināja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (VARAM) šo problēmu risināt. VARAM tika izveidota kompensāciju jautājumam veltīta darba grupa, kurā līdzās meža īpašnieku organizācijām piedalījās arī projekta pārstāvji, un 2020. gadā tika izstrādāti priekšlikumi sistēmas uzlabošanai. Latvijas Dabas fonds turpinās sekot kompensāciju jautājuma virzībai arī turpmāk.

Foto no filmas
“Mazie ērgļi Latvijā”

MONITORINGS

Projekta laikā tika veikts zālāju veģetācijas monitorings zālāju biotopu atjaunošanas vietās dabas parkā Kuja un projekta teritorijās Grīvu salā. Dabas parkā Kuja tik vērtētas veģetācijas izmaiņas pēc atjaunošanas darbu uzsākšanas — krūmu ciršanas un krūmu celmu frēzēšanas. Novērojumi apliecināja būtiskas strukturālas izmaiņas: dabiskajiem zālājiem raksturīgu sugu ienākšanu vietās, kur iepriekš atradās krūmi. Grīvu salā ierīkotajos monitoringa parauglaukumos vērtēja veģetācijas izmaiņas, ko radītu hidroloģiskā režīma atjaunošana, kā arī ganību sistēmas izveidošana. Projekta laikā teritorija piedzīvoja ekstremālas meteoroloģiskās situācijas, kas atstāja ietekmi uz zālāju veģetāciju, taču kopumā novērojumi liecina par palieņu zālājiem raksturīgas veģetācijas atjaunošanos un saglabāšanos.

Projekta laikā atjaunojusies
veģetācija dabas parkā “Kuja”.
Foto: Maija Medne

FILMA “MAZIE ĒRĢĻI LATVIJĀ”

Mākslas fonda RUCKA vadībā projekta laikā tapa dokumentāla dabas filma “Mazie ērģļi Latvijā”. Tā vēsta par mazo ērģļu dzīvi, parādot putna dzīves ciklu, taču tas ir arī stāsts par dabas procesiem plašākā skatījumā. Filma parāda dzīvotņu atjaunošanas procesus Kujas dabas parkā un Grīvu salā Lubānā, iezīmē mazajam ērģlim draudzīgas saimniekošanas iespējas. Tāpat filmas autori vairākas sezonas sekojuši līdzī projekta vadītāja, ornitologa Jāņa Ķuzes darbam, apsekojot mazo ērģļu ligzdas un strādājot pie to aizsardzības nodrošināšanas.

Filmas režisors un operators ir Māris Maskalāns. Filma latviešu un angļu valodās pieejama Latvijas Dabas fonda YouTube kanālā.

Kadrs no filmas “Mazie ērģļi Latvijā”.
Jānis Kuze, projekta vadītājs, darba procesā.

2019. gadā Latvijas Dabas fonds sadarbībā ar VAS “Latvijas pasts” izdeva mazajam ērglim veltītu pastmarku.

MAZAIS ĒRGLIS TIEŠSAISTĒ

Projektā laikā tika nodrošināta tiešraide no divām mazā ērgļa ligzdām. Kameras pie ligzdām tika izvietotas 2018. gada sākumā, tomēr pirmajā to darbības gadā ligzdošanu vērot vēl nevarēja, lai gan viena no ligzdām (bērzā) bija mazo ērgļu aizņemta. Nākamajā gadā viena no kamerām (kas pirmajā gadā bija pie neapdzīvotas ligzdas) tika pārvietota un turpmākos trīs projekta gadus tiešraides tika nodrošinātas no ligzdas eglē un jau pirmajā gadā ar kameru aprīkotās ligzdas bērzā. Visus trīs gadus ligzdā eglē notika sekmīga mazo ērgļu ligzdošana, savukārt ligzda bērzā, lai gan divus gadus piedzīvoja ligzdošanas uzsākšanu, tomēr nebija produktīva.

Mazā ērgļa tiešraidēm no 2018. – 2021. gadam bija **1,1 miljons skatījumu.**

Tiešraides pieejamas Latvijas Dabas fonda YouTube kanālā.

TURPMĀKĀ RĪCĪBA

Mazo ērgļu aizsardzības darbs Latvijā ir jāturpina, un projekts tam ir ielicis labu pamatu. Izstrādātais sugas aizsardzības pasākumu plāns sniedz ieteikumus gan praktiskiem dzīvotņu aizsardzības pasākumiem, gan likumdošanas izmaiņām. Nelielais areāls, ziemošana citā kontinentā un ar migrāciju saistītais risks, skaita samazināšanās un ļoti intensīvā biotopu pārveidošana ligzdošanas rajonos 20. gs. otrajā pusē un 21. gs. sākumā, kā arī zemās ligzdošanas sekmes ierindo mazo ērgli Eiropā un Latvijā īpaši aizsargājamo putnu sugu kategorijā, kura aizsardzībai un izpētei arī turpmāk vajadzēs pievērst pastiprinātu uzmanību.

